

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปฏิบัติการ (operational study) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลศรีสังวรสุโขทัย อำเภอศรีสัต后排 จังหวัดสุโขทัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

- ผู้ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ได้แก่แพทย์ เภสัชกร และพยาบาลที่ปฏิบัติงานในคลินิกจิตเวชโรงพยาบาลศรีสังวรสุโขทัย ที่มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 1 ปี
- ผู้ใช้บริการ ได้แก่ ผู้ป่วยจิตเภทที่ได้รับการรักษาด้วยยาในคลินิกจิตเวชโรงพยาบาลศรีสังวรสุโขทัย

กลุ่มตัวอย่าง คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วย

- ผู้ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ได้แก่แพทย์ จำนวน 1 คน เภสัชกร 1 คน และพยาบาล จำนวน 4 คน ที่ปฏิบัติงานในคลินิกจิตเวช และมีความสมัครใจและยินดีให้ความร่วมมือในการศึกษา
- ผู้ใช้บริการ ได้แก่ ผู้ที่เป็นจิตเภทที่ได้รับการรักษาด้วยยาในคลินิกจิตเวชโรงพยาบาลศรีสังวรสุโขทัย ซึ่งมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ดังนี้ (inclusion criteria)

2.1 ผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ที่ได้รับการวินิจฉัยโดยแพทย์ตามเกณฑ์การวินิจฉัย ICD-10 ที่ได้รับการรักษาด้วยยาและมารับบริการที่กลุ่มงานจิตเวช โรงพยาบาลศรีสังวรสุโขทัย

2.2 ผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ที่มีอาการทางจิตสงบ สามารถสนทนาก็ได้ตอบรู้เรื่อง มีสมາชิก ไม่มีอาการหูแว่ว ประสาทหลอนที่รุนแรง หรือมีความผิดปกติทางสมอง โดยใช้แบบประเมินความรุนแรงอาการทางจิต (Brief Psychiatric Rating Scale) ได้คะแนนไม่นักกว่า 36 คะแนน (พันธุ์นภา กิตติรัตน์ ไพบูลย์, 2544)

2.3 สามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้

2.4 มีผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภท เช่น บิดามารดา คู่สมรส หรือพี่น้อง คนใดคนหนึ่ง และช่วยเหลือผู้ที่เป็นโรคจิตเภทในการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอ

2.5 ขั้นดีให้ความร่วมมือในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารังนี้ แบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการศึกษา ประกอบด้วย

1.1 แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภทที่ผู้ศึกษาและทีมปรับปรุงมาจากแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้ป่วยจิตเภท แผนกกลุ่มงานจิตเวชโรงพยาบาลสมเด็จพระบูรพาชนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ของobaศรี ศรียศ (2551) ซึ่งประกอบไปด้วย กิจกรรม ทั้ง 6 เรื่อง คือ 1) สิทธิผู้ป่วยและจริยธรรม 2) การประเมินการ ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา 6 หมวดด้วยกันคือ 1) สิทธิผู้ป่วยและจริยธรรม 2) การประเมินความร่วมมือในการรักษาด้วยยา 3) การส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยา 4) การให้ความรู้และการจัดการเกี่ยวกับการรักษาด้วยยา 5) การคุ้มครองเพื่อการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยา 6) การติดตามและพัฒนาคุณภาพ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวมรวมข้อมูล ประกอบด้วย

2.1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ผู้ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่งการทำงาน และ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

2.2 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาและ ประวัติการรักษาด้วยยา

2.3 แบบสำรวจผลลัพธ์ของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ประกอบด้วย

2.3.1 แบบประเมินพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา (สринทร เชี่ยวไสธรรม, 2545) มีการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 12 ท่าน มีค่าความตรงของเนื้อหาเท่ากับ 0.90 ประกอบด้วย การใช้ยาตามแผนการรักษาอย่างต่อเนื่อง ไม่หยุดใช้ยาเอง ใช้ยาถูกต้องตามวัตถุประสงค์ ใช้ยาตามเวลา ไม่ลดหรือเพิ่มน้ำยา และความสามารถในการสังเกตและจัดการกับปัญหาที่เกิดจากการใช้ยา ประกอบด้วยคำตาม 18 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ คำตามข้อที่ 1-9 เป็นด้านพฤติกรรมการใช้ยาตามแผนการรักษา และข้อคำตามที่ 10-18 เป็นด้านความสามารถในการสังเกตและจัดการฤทธิ์ ข้างเคียงของยา ข้อคำตามแบ่งออกเป็นข้อคำตามทางลบ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 14, 17 ข้อคำตามทางบวก ได้แก่ ข้อ 5, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 18 ลักษณะของเครื่องมือเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ข้อความ	ความหมาย	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
เป็นประจำ	ปฏิบัติเป็นประจำทุกวัน	5	1
บ่อยครั้ง	ปฏิบัติ 3-5 ครั้ง/สัปดาห์	4	2
บางครั้ง	ปฏิบัติเดือนละครั้ง	3	3
นานๆครั้ง	ปฏิบัติ 2-3 ครั้ง/เดือน	2	4
ไม่เคย	ไม่เคยปฏิบัติ	1	5

การแปลผลคะแนนโดยแบ่งคะแนนรวมออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนน้อยกว่า 24 คะแนน หมายถึง มีพฤติกรรมการใช้ยาที่ถูกต้อง ระดับต่ำ

คะแนน 24-48 คะแนน หมายถึง มีพฤติกรรมการใช้ยาที่ถูกต้อง ระดับปานกลาง

คะแนนมากกว่า 48 คะแนน หมายถึง มีพฤติกรรมการใช้ยาที่ถูกต้อง ระดับสูง

2.3.2 แบบประเมินอาการทางจิตของโรงพยาบาลสวนปรุง(พันธุ์นภา กิตติรัตน์ พนูลัย,
2546) โดยมีระดับค่าคะแนน 1-7 คะแนน กำหนดความหมายคะแนน ดังนี้

คะแนน 1 คะแนน ไม่มีอาการ

คะแนน 2 คะแนน มีอาการเล็กน้อยบางครั้ง

คะแนน 3 คะแนน มีอาการเล็กน้อย

คะแนน 4 คะแนน มีอาการปานกลาง

คะแนน 5 คะแนน มีอาการค่อนข้างรุนแรง

คะแนน 6 คะแนน มีอาการรุนแรง

คะแนน 7 คะแนน มีอาการรุนแรงมาก

คะแนนรวมทั้งหมด 126 คะแนน โดยกำหนดความหมายของคะแนนรวม ดังนี้

คะแนนเท่ากับ 18 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ปกติ

คะแนนเท่ากับ 19-36 คะแนน มีอาการทางจิต

คะแนนเท่ากับ 37-126 คะแนน มีอาการทางจิตรุนแรงต้องดูแลแบบผู้ป่วยใน

2.3.3 แบบวัดความพึงพอใจสำหรับผู้ป่วยจิตเภทที่ได้รับการดูแลโดยการใช้
แนวปฏิบัติ ซึ่งมีตัวเลข ระดับของความพึงพอใจให้เลือกตั้งแต่เลข 1-10 ของจำาการี ศรียศ (2551)
โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ตัวเลข 1-3 พึงพอใจน้อย

ตัวเลข 4-6 พึงพอใจปานกลาง

ตัวเลข 7-10 พึงพอใจมาก

2.3.4 แบบวัดความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ผู้ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ซึ่งมี ตัวเลข ระดับของความพึงพอใจให้เลือกตั้งแต่เลข 1-10 ของasmaศรี ศรียศ (2551) โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ตัวเลข	1-3	พึงพอใจน้อย
ตัวเลข	4-6	พึงพอใจปานกลาง
ตัวเลข	7-10	พึงพอใจมาก

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจหาความตรงของเนื้อหา (Content validity)

1. แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภท (asmaศรี ศรียศ, 2551) ประเมินโดยใช้แบบประเมินผลคุณภาพของแนวปฏิบัติทางคลินิก (The Appraisal of Guidelines for Research & Evaluation) [AGREE] The AGREE Collaboration, 2001) ซึ่งประกอบด้วยการประเมิน 6 หมวด ดังนี้ หมวดที่ 1 ความชัดเจนของขอบเขตและวัตถุประสงค์ ได้ค่าคะแนนร้อยละ 66.67 หมวดที่ 2 การมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องในการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ได้ค่าคะแนนร้อยละ 66.67 หมวดที่ 3 ขั้นตอนการพัฒนาแนวปฏิบัติมีความชัดเจน ได้ค่าคะแนนร้อยละ 61.90% หมวดที่ 4 ความชัดเจนและการนำเสนอ ได้ค่าคะแนนร้อยละ 83.33% หมวดที่ 5 การประยุกต์ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ได้ค่าคะแนนร้อยละ 66.67 และหมวดที่ 6 ความเป็นอิสระของทีมจัดทำแนวปฏิบัติ ได้ค่าคะแนนร้อยละ 66.67%

2. แบบประเมินพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา (สิรินทร์ เศรียาโสธร, 2545) ใน การศึกษารังนี้ผู้ศึกษาไม่ได้ดัดแปลงใด ๆ จึงไม่ได้ทำการตรวจหาความตรงของเนื้อหา

3. แบบประเมินอาการทางจิตของโรงพยาบาลส่วนปฐุ (พันธุ์นภา กิตติรัตน์ ไพบูลย์, 2546) ในการศึกษารังนี้ ผู้ศึกษาไม่ได้ดัดแปลงใด ๆ จึงไม่ได้ทำการตรวจหาความตรงของเนื้อหา

การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability)

1. แบบประเมินพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา (สิรินทร์ เศรียาโสธร, 2545) ผู้ศึกษาได้นำไปทดสอบความเชื่อมั่น โดยวิธีการทดสอบกับผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ที่คลินิกจิตเวช โรงพยาบาลสุโขทัย จำนวน 10 ราย แล้วนำมาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาก่อนบราค (Cronbach's alpha coefficients) ได้ค่า 0.91 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้ (Polit & Hungler, 1999)

2. แบบประเมินอาการทางจิตของโรงพยาบาลส่วนปฐุ (พันธุ์นภา กิตติรัตน์ ไพบูลย์, 2546) นำมาทดสอบความเชื่อมั่น โดยวิธีการทดสอบกับผู้ที่เป็นโรคจิตเภทที่คลินิกจิตเวช โรงพยาบาล

สูงทั้ง 10 ราย แล้วนำมาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของครอนบราค (Cronbach's alpha coefficients) ได้ค่า 0.90 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้ (Polit & Hungler, 1999)

การพิทักษ์สิทธิ์ของประชารัตตัวอย่าง

ผู้ศึกษานำโครงสร้างการค้นคว้าแบบอิสระ เสนอคณะกรรมการจิตรกรรม คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อให้การรับรองว่า ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ์ สวัสดิภาพและไม่ก่อให้เกิด อันตรายแก่ผู้ถูกศึกษา และดำเนินการศึกษาภายในขอบข่ายของโครงสร้างการศึกษาที่นำเสนอในการ เก็บข้อมูลผู้ศึกษาจะเข้าพบกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาและนำตัวอธิบายวัตถุประสงค์ของการศึกษา วิธีการ เก็บข้อมูล และการสอบถามความสมัครใจ โดยมีการลงลายมือไว้เป็นลายลักษณ์อักษร กลุ่มตัวอย่าง สามารถออกจาก การศึกษาในระหว่างดำเนินการได้ตลอดเวลา โดยไม่เกิดผลเสียหายต่อกลุ่มตัวอย่าง ต่อการบริการที่ได้รับ ข้อมูลที่ได้จะเก็บไว้เป็นความลับ และนำเสนอผลการศึกษาออกมาเป็น ภาพรวม เพื่อประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาเท่านั้น

การรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการศึกษา เพื่อประเมินประสิทธิผลการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับ ส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภท กลุ่มงานจิตเวช โรงพยาบาลศรีสังวา สูงทั้งโดยมี 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ผู้ศึกษาชี้แจงในการประชุมของกลุ่มงานจิตเวชถึง ข้อมูล สถิติ ปัญหาความ ไม่ร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท อาการกลับเป็นช้าจากการขาดยา อัตราการ ขาดนัด อาการกำเริบจากการขาดยาจนถึงขั้นทำร้ายตนเองและผู้อื่นเสียชีวิต เพื่อให้ทีมผู้ดูแล ทราบถึงปัญหาของการดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภทในแผนกผู้ป่วยนอก และการไม่มีแนวปฏิบัติเพื่อ ส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาที่ชัดเจนและต่อเนื่อง และทำความตกลงร่วมกัน ถึงปัญหา การมีส่วนร่วมในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท โดยให้ทีมแสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะ ต่อการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการมีส่วนร่วมในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทใน หน่วยงาน มีการประชุมทีมผู้ปฏิบัติงาน 2 ครั้ง จนได้ข้อตกลงตรงกันและยอมรับว่า แนวปฏิบัติทาง คลินิกสำหรับการมีส่วนร่วมในการรักษาด้วยยา มีประโยชน์ต่อผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ทุกคนมีความ พร้อมในการใช้แนวปฏิบัติ และนำไปใช้ได้ในกระบวนการทำงานในแต่ละวัน

1.2 ผู้ศึกษาได้ประสานงานเพื่อกำหนดทีมในการปรับแนวปฏิบัติทางคลินิก จำนวน 6 คน ประกอบด้วย แพทย์จำนวน 1 คน พยาบาลวิชาชีพ จำนวน 4 คน เภสัชกร จำนวน 1 คน เข้าร่วมในการศึกษาครั้งนี้ โดยขอความร่วมมือให้เป็นคณะกรรมการผู้ปรับแนวปฏิบัติทางคลินิก สำหรับส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภทเป็นแนวปฏิบัติทางคลินิก สำหรับส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท แผนกกลุ่มงานจิตเวช โรงพยาบาลสมเด็จพระบูพราชนคร ไทย จังหวัดพิษณุโลก ของoba carrie ศรียศ (2551)

1.3 จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการให้ความรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติ ประกอบด้วย แฟ้มแนวปฏิบัติ ข้อสรุปจากแนวปฏิบัติ จัดทำสืบต่อๆ

1.4 นำแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภท แผนกกลุ่มงานจิตเวช โรงพยาบาลสมเด็จพระบูพราชนคร ไทย จังหวัดพิษณุโลก ของoba carrie ศรียศ (2551) มาประเมินคุณภาพของแนวปฏิบัติโดยใช้เครื่องมือประเมินแนวปฏิบัติทางคลินิก (The Appraisal of Guidelines for Research & Evaluation) [AGREE] (The AGREE Collaboration, 2001)

1.5 ทีมปรับแนวปฏิบัติทางคลินิกได้ช่วยกันปรับแนวปฏิบัติทางคลินิกให้เหมาะสม กับหน่วยงาน โดยได้ปรับบางหมวดคือ หมวดที่ 2 การประเมินการรักษาด้วยยา ใช้แบบประเมินพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของ ศรีวิทยา เชี่ยวโซธร (2545) แทนการใช้แบบประเมินความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของ สาครพ พุฒขาว (2541) และหมวดที่ 3 การส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาโดยการใช้กล่องบรรจุยาสำหรับยาที่รับประทานในแต่ละวัน เนื่องจากทางโรงพยาบาลไม่มีกล่องยาสนับสนุนให้ผู้ป่วยจึงเปลี่ยนเป็นของยาขนาดเล็กแทน และจัดทำเอกสาร แผ่นพับความรู้เรื่อง โรคจิตเภทให้เหมาะสมสำหรับผู้ป่วยและญาติ

2. ขั้นดำเนินการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก

2.1 ทำหนังสือจากคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีสังวรสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย เพื่อขออนุญาตรวบรวมข้อมูล

2.2 ผู้ศึกษาเข้าพบผู้อำนวยการหัวหน้ากลุ่มการพยาบาลเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของ การศึกษาและขอความร่วมมือในการศึกษา

2.3 ผู้ศึกษาเข้าพบหัวหน้างานจิตเวช โรงพยาบาลศรีสังวรสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา รายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูลและความร่วมมือในการ รวบรวมข้อมูล

2.4 การเผยแพร่แนวปฏิบัติทางคลินิก

2.4.1 จัดพิมพ์แนวปฏิบัติทางคลินิกเพื่อให้แนวปฏิบัติทางคลินิกมีความหมายสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย

2.4.2 ประกาศใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกและทำหนังสือแจ้งเวียนเจ้าหน้าที่ที่มีสุขภาพที่ทำหน้าที่ดูแลผู้ป่วยจิตเภททราบเรื่องการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภท

2.5 การนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้ มีขั้นตอนดังนี้

2.5.1 ผู้ศึกษาแจ้งเจ้าหน้าที่ที่มีสุขภาพที่เกี่ยวข้องในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่ได้รับการรักษาด้วยยาเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภท ความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องนำแนวปฏิบัติทางคลินิกมาใช้ นำเสนอแนวปฏิบัติทางคลินิกที่ได้ปรับปรุงขึ้นแก่นุคลากรทีมสุขภาพที่เกี่ยวข้องทราบและเข้าใจ

2.5.2 นำแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภทไปใช้ที่คลินิกจิตเวช เป็นระยะเวลา 2 เดือน คือ เดือนเมษายน 2554 ถึงเดือนพฤษภาคม 2554 และประเมินผลหลังการใช้แนวปฏิบัติ เป็นระยะเวลา 28 วัน

2.5.3 ผู้ศึกษาเป็นผู้นำในการประสานและส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ทีมสุขภาพปฏิบัติตามแนวปฏิบัติทางคลินิก โดยผู้ศึกษาร่วมรวมข้อมูล ความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภทจากการเรียนจากการขาดความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภท อัตราการกลับมาრักษาซ้ำในโรงพยาบาลจากการขาดความร่วมมือในการรักษาด้วยยา การมาตรวจตามนัดของผู้ป่วยจิตเภทก่อนการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ทุกสัปดาห์คู่กับการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก เป็นเวลา 2 เดือนและติดตามประเมินการปฏิบัติทางคลินิกจากการสอบถามและการสังเกตจากการปฏิบัติงานในกรณีที่พบว่าเจ้าหน้าที่ทีมสุขภาพปฏิบัติตามแนวปฏิบัติทางคลินิกไม่ครบถ้วนขั้นตอน หรือมีปัญหาอุปสรรค ผู้ศึกษาดำเนินการชี้แจงให้นุคลากรทราบและเข้าใจ

2.5.4 ผู้ศึกษาให้ความรู้และเป็นพี่เลี้ยงแก่นุคลากรที่ทำการดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ในการให้ข้อมูลและคำปรึกษาแก่ทีมผู้ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก โดยนิเทศติดตามการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทีมผู้ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกได้รับการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาจากผู้ศึกษา เช่น ปัญหาความไม่満ใจเมื่อใช้แบบประเมินอาการทางจิต และแบบประเมินพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของผู้ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ผู้ศึกษาได้ให้คำปรึกษาและเป็นพี่เลี้ยง จนทำให้ผู้ใช้แนวปฏิบัติเกิดความมั่นใจในการใช้แบบประเมินต่างๆ ทำให้การใช้แนวปฏิบัติเป็นไปอย่างราบรื่น และได้แนวปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน ชัดเจนมากยิ่งขึ้น จึงทำให้

ผู้ที่เป็นโรคจิตเภทได้รับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาไม่พุ่ติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาอยู่ในระดับสูงขึ้น ขัตตราการมาตรวจตามนัดเพิ่มขึ้น ขัตตราการกลับมารักษาซ้ำด้วยอาการกำเริบจากการขาดยาลดลง

2.5.5 ติดตามและกำกับให้มีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกในการดูแลผู้ป่วยอย่างสมำเสมอ โดยการประชุมปรึกษาประเมินปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติระบะห่วงผู้ป่วยบัตเพื่อติดตามประเมินปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติ

3. ขั้นประเมินผลลัพธ์

3.1 ผู้ศึกษาได้ประเมินพุ่ติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา ประเมินอาการทางจิตติดตามความสมำเสมอของการมาตรวจตามนัด ประเมินอาการข้างเคียงและปัญหาที่เกิดการรักษาด้วยยา ประเมินประสบการณ์เกี่ยวกับอาการข้างเคียงที่เกิดการรักษาด้วยยา ประเมินการให้ความสำคัญและความมั่นใจต่อการรักษาด้วยยา ร่วมกับแพทย์ปรับขนาดยาให้จ่ายและเหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละราย และนัดผู้ป่วยมาพบกับแพทย์เป็นระยะเพื่อติดตามผลการตรวจรักษาและลดความวิตกกังวลจากการรักษาด้วยยา ให้คำแนะนำหลังจากการตรวจเสร็จ ให้ความมั่นใจต่ออาการข้างเคียงที่เกิดขึ้นจากการใช้ยาและวิธีการแก้ไข และบอกผู้ที่เป็นโรคจิตเภทให้มารับบริการการตรวจรักษาก่อนถึงวันนัดเมื่อเกิดความวิตกกังวลและปัญหาที่เกิดจากการรักษาด้วยยา และหากผู้ที่เป็นโรคจิตเภทรายใดมีอาการทางจิตสงบประกอบกับความสมำเสมอของการมาตรวจตามนัด ผู้ป่วยรายนี้จะได้รับการลดความถี่ของการมาตรวจตามนัดตามข้อกำหนดของแนวปฏิบัติเพื่อการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยา

3.2 การประเมินผลลัพธ์การใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกหลังจากการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไป โดยการนัดผู้ป่วยกลุ่มเดิมมาตรวจตามนัดอีก 28 วัน และประเมินผลลัพธ์ ได้แก่

3.1.1 ร้อยละระดับของความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท

3.1.2 ร้อยละของการกำเริบจากการขาดความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท โดยการใช้แบบการประเมินอาการทางจิต

3.1.3 ร้อยละการกลับมารักษาซ้ำในโรงพยาบาลจากการขาดความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท

3.1.4 ร้อยละการมาตรวจตามนัดของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท

3.1.5 ร้อยละความพึงพอใจของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทที่ได้รับการดูแล โดยการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก

3.1.6 ร้อยละความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ผู้ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษารั้งนี้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยการใช้สถิติเชิงพรรณนา ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ผู้ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก เช่น เพศ อายุ ตำแหน่ง และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน นำมาวิเคราะห์โดยการ แจกแจงความถี่

2. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เป็นโรคจิตเภท เช่น เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา นำมาวิเคราะห์โดยการ แจกแจงความถี่และคำนวณร้อยละ

3. ข้อมูลจากการประเมินผลลัพธ์

3.1 วิเคราะห์ระดับของความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ

3.2 วิเคราะห์การกลับมารักษาซ้ำในโรงพยาบาล จากการขาดความร่วมมือในการรักษา ด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท โดยการแจกแจงความถี่ โดยการใช้สูตรร้อยละการกลับมารักษาซ้ำ ในโรงพยาบาล

$$= \frac{\text{จำนวนผู้ที่เป็นโรคจิตเภทเข้ารับการรักษาซ้ำในโรงพยาบาล}}{\text{จำนวนผู้ที่เป็นจิตเภทที่มาใช้บริการ}} \times 100$$

3.3 วิเคราะห์การมาตรวจตามนัดของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท โดยการแจกแจงความถี่ โดยใช้สูตรร้อยละการมาตรวจตามนัด

$$= \frac{\text{จำนวนผู้ที่เป็นโรคจิตเภทที่มาตามนัด}}{\text{จำนวนผู้ป่วยที่นัดไว้ทั้งหมด}} \times 100$$

3.4 วิเคราะห์ร้อยละความพึงพอใจของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทที่ได้รับการดูแล โดยการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกโดยการแจกแจงความถี่

3.5 วิเคราะห์ร้อยละความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ผู้ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก โดยการแจกแจงความถี่